

ලංකාවේ රජවරු

1.පණ්ඩුකාභය රජතුමා -අනුරාධපුර රාජධානිය තම රාජ්‍ය මධ්‍යස්ථානය ලෙස තෝරා ගැනීම. දසවන රාජ්‍ය වර්ෂයේදී ග්‍රාම සීමා නියම කිරීම.. මාමාවරුන් සමඟ සටන් කොට ජයග්‍රහණය කිරීම

2.දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා -ප්‍රාදේශීය පාලකයින් සමඟ සහයෝගයෙන් සිටි බවට සාධක- ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ රෝපණය කරන අවස්ථාවේ කතරගම හා වන්දන ගාම ක්ෂත්‍රීයයන් ට ආරාධනා කිරීම. ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේගේ ශාඛා දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවල රෝපණය කිරීම .

සාගර කලාපයේ රටවල් අතර වර්ධනය වෙමින් පැවති සම්බන්ධතාවල ස්වරූපය -අශෝක රජතුමා විසින් එවන ලද පංච කකුධ භාණ්ඩ භාවිතා කොට දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා නැවත අභිෂේක වීම. දෙවන පිය යන අභිධානය භාවිතයට ගැනීම .මිහිඳු හිමියන් බුදු දහම රැගෙන මෙරටට වැඩම කිරීම

3. දුටුගැමුණු රජු - දේශපාලන -(එළාරගෙන් ලංකාව නිදහස් කරගෙන රට එක්සේසත් කිරීම. විමධ්‍යගත ව තිබූ දේශපාලන බලය මධ්‍යගත කිරීම සඳහා පරමකවරුන්ගේ සහය ලබා ගැනීම. (නන්දිමිත්‍ර,වෙලුසුමන,සුරනිමල) ආගමික කටයුතුවලට දායකත්වය ලබාදීම. නිදසුන් රුවන්වැලි මහා සෑය සෑදීම මිරිසවැටිය සෑදීම ලෝවාමහාප්‍රාසාදය සෑදීම .ජනහිතකාමී ආදර්ශවත් පාලකයෙකු වීම(රුවන්වැලි සෑය ඉදිකරන කාලයේදී තුළ සතර දොරටුව දත්සල් පැවැත්වීම .රුවන්වැලිසෑය ඉදි කරන අයට වැටුප් ගෙවීම. පරාජයට පත් වූ එළාර ගේ සොහොනට නිසි ගෞරව දැක්වීම) ආර්ථික- කොත්මලේ ප්‍රදේශයේ කෘෂිකාර්මික වශයෙන් සංවර්ධනය කිරීම .සහෝදරයා වූ සද්ධාතිස්ස දිගාවඩුල්ල ප්‍රදේශයට යවා කෘෂිකර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම.කර්මාන්තශාලා ඇති කිරීම (අවි ආයුධ නිෂ්පාදනය සිදු කිරීම)

4.වසඟ රජතුමා -දේශපාලන -අලුත් රාජවංශයක් වූ ලම්භකරණ වංශය ආරම්භකයා වීම. අභ්‍යන්තර පාලනය විධිමත් කර පාලන ඒකක වලට බෙදා පාලනය කිරීම.යාපනයට ඉසිගිරි ඇමැති පත්කිරීම - වල්ලිපුරම් රත්සන්නස

ආර්ථික -විශාල වැව් තැනීමේ ආරම්භකයා වීම වැව් දාසයක් එක් ඇළ මාර්ගයක් ඉදිකිරීම .නිදසුන් මානාකැටිය මහවිලව්විය ඇළහැර ඇළ . ඉන්දියාවේ ඇති වූ ආහාරහිගයදී කෘෂිකර්මාන්තය නගා සිටුවීමට කටයුතු කිරීමට මහ වැව් සෑදීම.ආදායම වැඩි කිරීමට ක්‍රමවත් බදු ප්‍රතිපත්තියක් සැකසීම.

ආගමික -වෙහෙර විහාර ප්‍රතිසංස්කරණය කර භික්ෂූන්ට සිව්පසය ලබා ගැනීමට වෙහෙර විහාර වලට දීමනා ලබාදීම.

5.පළවෙනි විජයබාහු රජතුමා -වෝල පාලනයෙන් ලංකාව නිදහස් කර ගැනීම.(වෝලයින් අනුරාධපුර රාජධානිය යටත් කර ගෙන අවුරුදු 53ක් රාජ්‍ය අතර එය ඔවුන්ගේ ලංකාව නිදහස් කර ගනු ලැබුවේ පළවෙනි විජයබාහු රජතුමාය රුහුණේ බලයට පත්වී වෝලයින්ට මුහුණදීමට නොහැකි අවස්ථාවලදී පසුබැස අවසානයේ හමුදා සේනාංක තුනක් යවා රජරටත් කරගෙන ලංකාව එක්සේසත් කර තිබේ) පොළොන්නරුව අගනගරය ලෙස තෝරා ගැනීම (ඉන්දියානු සාගරයේ බටහිර පැවැති අන්තර්ජාතික වෙළඳාම නැගෙනහිර සාගර කලාපයට මාරුවීමේ අභියෝගයට මුහුණදීම සඳහා අගනුවර පොළොන්නරුවට මාරු කළේය පොළොන්නරුවේ සිට ගෝකණ්ණතිත්ථ වරායේ වෙළඳ කටයුතු පාලනය කළේය) කැඩ් බිඳී ගිය වැව් අමුණු ප්‍රතිසංස්කරණය කළේය. ආගමික -කැඩ් බිඳී ගිය බෞද්ධ ස්ථාන ප්‍රතිසංස්කරණය කර බුරුමයෙන් භික්ෂූන් වහන්සේලා වැඩම කර උපසම්පදා කර්මය පැවැත්වීම ශ්‍රී පාදස්ථානයට යන ගමන් මාර්ගය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.

6.දඹදෙණිය තුන්වැනි විජයබාහු රජතුමා-දඹදෙණි රාජධානිය පිහිටුවීම. කොත්මලේ සභවා තිබූ දන්ත ධාතූන් වහන්සේ දඹදෙණියට වැඩම කොට බෙලිගල දළදා මැදුරක් ඉදිකර තැන්පත් කිරීම. දඹදෙණිය

විජයසුන්දරාරාමය තැනවීම .කැලණි විහාරය ප්‍රතිසංස්කරණය කරවීම. උපසම්පදා කර්මය නැවත පිහිටුවීම. ආගමික පොත පත නැවත ලියවීම.

7. දෙවන පරාක්‍රමබාහු රජතුමා -කාලිංග මාස ගෙන් ලංකාව නිදහස් කර ගැනීම. වන්දනානුගේ ආක්‍රමණවලට මුහුණ දීම. සාහිත්‍යය දියුණුව සඳහා කටයුතු කිරීම .(කලිකාල සාහිත්‍ය සර්වඥ පණ්ඩිත) දේවපතිරාජ ඇමැතිවරයා යොදවා ආර්ථික ආගමික හා අධ්‍යාපනික අංශවල දියුණුවක් ඇති කිරීම

8. හයවෙනි පරාක්‍රමබාහු රජතුමා කෝට්ටේ රාජධානිය -වන්නි ප්‍රදේශ කෝට්ටේ රාජ්‍යයට යටත් කිරීම. සසුමල් කුමාරයා යටතේ හමුදාව යවා යාපනය ජයග්‍රහණය කිරීම. ජෝතිය සිටුවරයාගේ කැරැල්ල මැඩපැවැත්වීම. කෝට්ටේ රාජධානිය යටතේ රට එක්සේසත් කොට ආර්ථික සමෘද්ධිමත් කිරීම .අධ්‍යාපනික හා සාහිත්‍ය කටයුතු වලට දියුණුවක් ඇති කිරීම.(ගිරා පරෙවි. හංස සංදේශ .ගුත්තිලකාව්‍ය තොටගමුවේ විජයබා පිරිවෙන කැරගල පත්මාවතී පිරිවෙන සුනෙත්‍රාදේවී පිරිවෙන)

9.පළමුවන විමලධර්මසූරිය රජතුමා මහනුවර රාජධානිය

1.විමලධර්මසූරිය රජුට තිබූ අභියෝග- නීත්‍යානුකූල රාජ්‍ය උරුමයක් නොවීම .උඩරට රාජධානිය පෘතුගීසීන් ගෙන් බේරා ගත යුතු වීම. උඩරට රාජධානිය සිතාවක බලපෑමෙන් මුදාගත යුතු වීම. පරිහානියට පත් බුදු සසුන නගාසිටුවීම. ආර්ථික කටයුතු දියුණු කිරීම.

විමලධර්මසූරිය රජු නීත්‍යානුකූල අයිතිය තහවුරු කර ගැනීමට ගත් පියවර -උඩරට රාජධානිය නීත්‍යානුකූලව හිමි වූ කුසුමාසන දේවිය විවාහ කර ගැනීම .රෝමානු කතෝලික ආගම අතහැර බුදුදහම වැළඳගැනීම. විමලධර්මසූරිය නමින් බෞද්ධ නමක් ලබා ගැනීම. දෙල්ගමු විහාරයේ සභවා තිබූ දන්ත ධාතුව මහනුවරට වැඩම කරවීම.

උඩරට රාජධානිය පෘතුගීසීන් ආරක්ෂා කර ගැනීමට අනුගමනය කළ පියවර 1594 දක්තුරේ සටන පෘතුගීසීන් අන්ත පරාජයට පත්කිරීම පෘතුගීසීන්ට එරෙහිව පහතරට ඇතිවන කැරලි වලට සහාය දීම. පෘතුගීසීන් පලවා හැරීමට ලන්දේසීන් සහය දීම .

පරිහානියට පත්ව තිබූ බුදු සසුන නගාසිටුවීමට පළවෙනිම ධර්මසූරිය රජතුමා අනුගමනය කළ පියවර - බුරුම දේශයෙන් උපසම්පදාව ගෙන ඒම .ලංකාතිලකේ රිදීවිහාරය ගඩලාදෙණිය වැනි පැරණි වෙහෙර විහාර අලුත්වැඩියා කිරීම .ආර්ථිකය දියුණු කිරීම සඳහා කළ පියවර -ගොවිතැන දියුණු කිරීම .කපු වගාව දියුණු කිරීම. කොත්මලය වලපනේ ප්‍රදේශ යකඩ හා වානේ කර්මාන්ත දියුණු කිරීම .උඩරට රාජ්‍යය ආශ්‍රිත වෙඩි ලුණු කර්මාන්තය දියුණු කිරීමට කටයුතු කිරීම .

10.සෙනරත් රජතුමා මුහුණ දීමට සිදු වූ අභියෝග -උඩරට රාජ්‍යය තහවුරු කරගැනීම. පෘතුගීසීන්ගෙන් එල්ල වූ තර්ජන.

11.දෙවැනි රාජසිංහ රජතුමා - අභියෝග- පෘතුගීසීන්ගෙන් එල්ල වන ප්‍රහාර මට පැවැත්වීම .පෘතුගීසී මෙරටින් පලවා හැරීම. උඩරට රදළ ප්‍රධානීන් ගෙන් එල්ල වූ තර්ජන අවම කර ගැනීම. ලන්දේසි බලපෑම උඩ රට නිදහස් කර ගැනීම.

12. කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජු බෞද්ධ ප්‍රබෝධයක් ඇති කිරීමට අනුගමනය කළ පියවර- සියම් දේශයට දූතයන් යවා උපාලි හිමියන් ප්‍රමුඛ භික්ෂු උපසම්පදාව ආරම්භ කිරීම. සියම් නිකායේ ආරම්භය සිදුවීම . උඩරට හා පහතරට ප්‍රදේශවල පැවැති විහාරාරාම ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.වැලිවිට සරණංකර හිමියන්ට සංඝරාජ තනතුර පිරිනමා බෞද්ධ ප්‍රබෝධයක් ඇතිකිරීම.

